

**OPIS DO PROJEKTU KONKURSOWEGO
KONCEPCJI URBANISTYCZNO – ARCHITEKTONICZNEJ
NOWEJ SIEDZIBY NARODOWEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ
POLSKIEGO RADIA W KATOWICACH**

Koncepcja urbanistyczna

Koncepcja urbanistyczna proponowanego rozwiązania w pełni respektuje warunki zagospodarowania zawarte w regulaminie konkursu. Gmach nowej siedziby *NARODOWEJ ORKIESTRY SYMFONICZNEJ POLSKIEGO RADIA* w *KATOWICACH* został wpisany w obszar znajdujący się pomiędzy głównymi osiami kompozycyjnymi założenia:

- oś kompozycyjna - plac przed „Spodkiem” - Muzeum Śląskie,
- oś kompozycyjna - Pomnik Powstańców - Muzeum Śląskie.

Projektowany obiekt ma kształt wydłużonego prostokąta o wymiarach 128 x 48m i swymi dłuższymi bokami ustawiony jest równoległe do Alei Roździeńskiego oraz osi kompozycyjnej – plac przed „Spodkiem” - Muzeum Śląskie. Oś ta została przyjęta jako główny wyznacznik ciągu komunikacji pieszej – i w założeniu ma pełnić rolę reprezentacyjnej promenady, która połączy kompleks obiektów „Spodka” i mającego powstać Międzynarodowego Centrum Kongresowego z terenem Muzeum Śląskiego.

Dostępność komunikacyjną zapewniają bezkolizyjne rozwiązania komunikacji jezdnej oraz powiązanie układu ciągu pieszego z istniejącymi i projektowanymi traktami na dwóch różnych poziomach. Komunikacja jezdna na poziomie nieznacznie obniżonej projektowanej ulicy Olimpijskiej oraz komunikacja piesza na częściowo podniesionym poziomie projektowanej posadzki promenady, która rozpoczyna się kładką łączącą plac przed „Spodkiem” z płytą projektowanego postumentu, na którym został usytuowany gmach NOSPR-u.

Północna fasada projektowanego gmachu stanowi pierzeję pasażu. Na jej szerokości po przeciwnej stronie została zaprojektowana grupa zieleni wysokiej stanowiąca kontrpunkt do szklanej fasady. Zwarta grupa zieleni domyka pasaż stanowiąc jego drugą „naturalną” pierzeję. Wprowadzenie zieleni pozwoli również na wyeksponowanie zamknięcia osi kompozycyjnej w sposób podkreślający jakość rozwiązania architektonicznego na tle zmieniającej się zależnie od pór roku kolorystyki drzew.

Obiekt swoją skalą i wyrazem wpisuje się w kontekst architektoniczny obiektów istniejących („Spodka” i wieżowca Śląskiej DOKP) oraz mających dopiero powstać w bezpośrednim sąsiedztwie

w wyniku rozstrzygniętych konkursów architektonicznych (Muzeum Śląskie, Międzynarodowe Centrum Kongresowe). Wszystkie wymienione obiekty z założenia są prestiżowymi budynkami użyteczności publicznej mającymi stanowić wizytówkę Katowic. Projektowana przestrzeń publiczna, którą tworzą wymienione obiekty powstaje na terenach pokopalnianych i określać będzie nowy kontekst kulturowy nie tylko w skali miasta, ale również całego regionu. Teren, na którym jest zlokalizowany cały zespół obiektów, leży wzdłuż północnej strony Alei Roździeńskiego. W rezultacie realizacji całość zamierzenia ma szansę stać się szczególną ekspozycją nowoczesnej architektury. Ta wyjątkowa galeria będzie „oglądana” z dwóch stron: „z zewnątrz”, czyli od Alei Roździeńskiego i terenów miasta położonych na południe oraz „od środka”, czyli od wspomnianej promenady, wzdłuż której obiekty są rozmieszczone.

Architektura obiektu

Nowa siedziba NOSPR-u została pomyślana jako „budynek w budynku”. Zewnętrzny budynek to szklany prostopadłościan o wydłużonych horyzontalnych proporcjach, który ustawiono na płaskim postumencie wyłaniającym się ze skarpy terenu od Alei Roździeńskiego. Wewnętrzny budynek to czarna prostopadłościenna bryła o dynamicznym skośnym nachyleniu umieszczona, a właściwie zawieszona wewnątrz szklanego pudła. Wrażenie tego zawieszenia ma potęgować przechylenie czarnej bryły.

- W czarnej bryle budynku wewnętrznego zostały umieszczone dwie sale koncertowe z zapleczem, garderoby gościnne i garderoby orkiestry macierzystej, studio nagrań oraz część administracyjna i hotelowa z rekreacyjnym tarasem ogrodowym umieszczonym na dachu.
- W przeszklonym budynku zewnętrznym mieści się cała część publiczna z holami, komunikacją, foyer publiczności, toaletami, programem gastronomicznym.
- Wewnątrz postumentu rozwiązano parkingi, pomieszczenia techniczne, gospodarcze oraz kwestie komunikacyjno – dostawcze.

Komunikacja

W projekcie zastosowano segregację obsługi komunikacyjnej obiektu wyodrębniając dwie strefy: jezdnią - rozwiązaną w poziomie „-1” oraz pieszą w całej pozostałej części budynku.

- **Komunikacja jezdna** rozwiązana w formie sięgacza biegnącego od projektowanej ulicy Olimpijskiej pod poziomem pasażu obsługuje służbowy zespół parkingowy umieszczony pod płytą postumentu. Rozwiązano tu również wszystkie potrzeby komunikacyjne związane z dostawą instrumentów i innego sprzętu, obsługą gastronomii oraz obsługą o charakterze gospodarczym i technicznym.
- W **komunikacji pieszej** również zastosowano segregację, wydzielając trzy rodzaje dróg:
  - **droga dla publiczności** prowadzi do głównego wejścia budynku na poziomie „0” od strony placu wejściowego przy elewacji zachodniej. Plac będący przedłużeniem postumentu dostępny jest od strony głównego pasażu - promenady oraz od strony Alei Roździeńskiego poprzez paradne schody otwierające dostęp z pobliskich przystanków komunikacji miejskiej.
  - **droga dla muzyków i personelu** prowadzi z poziomu parkingu („-1”) do korytarzy wiodących bezpośrednio do zaplecza pomiędzy salami koncertowymi lub do części administracyjnej. Od strony wschodniej zaprojektowano mniejszy plac będący również przedłużeniem postumentu i pełniący funkcję wejścia służbowego. Wejście to umożliwia dostęp bezpośrednio z poziomu promenady, jak również z poziomu „-1”, gdzie umieszczono foyer małej sali koncertowej. W przypadku organizowania koncertów kameralnych lub imprez o mniejszej skali, rozwiązanie to pozwala na korzystanie z małej sali z wyłączeniem głównego wejścia i dużej sali koncertowej. Mniejsza liczebnie publiczność korzysta z wejścia prowadzącego od strony wschodniej, gdzie również przewidziano w pełni wyposażone foyer.
  - **droga VIP-ów** prowadzi z poziomu parkingów do wydzielonych klatek schodowych z windami umieszczonymi symetrycznie względem głównej osi podłużnej sal. Każdy z dwóch wydzielonych pionów komunikacyjnych prowadzi bezpośrednio do łoża VIP-ów z własnym zapleczem. Łoże te zlokalizowane są symetrycznie po obu stronach estrady. Rozwiązanie to umożliwia VIP-om bezpieczne przybycie i opuszczenie imprezy, jak również przejście korytarzem służbowym do zaplecza muzyków lub do foyer przy małej sali koncertowej.

Posadzka postumentu – na zewnątrz i wewnątrz budynku –

Sale koncertowe

Pomysł opiera się na ustawieniu dużej i małej sali na wspólnej osi podłużnej i zwróceniu ich estradami do siebie. Znaczną różnicę w gabarytach pomiędzy dużą a małą salą wyrównano poprzez otoczenie małej sali „wiankiem” funkcji towarzyszących, co w efekcie pozwoliło na uzyskanie jednolitego prostopadłościanu. Rozwiązanie takie jest pod wieloma względami ekonomiczne, gdyż daje dobre powiązania komunikacyjne wspólnego zaplecza z dwiema salami w ścisłym powiązaniu z garderobami muzyków i częścią administracyjną. Różnice wysokości pomiędzy dachem dużej i małej sali wykorzystano tworząc na jego powierzchni prostokątne zagłębienie o lekkim skłonie, na którym zaprojektowano zielony taras – ogród, dostępny dla muzyków, gości hotelowych i administracji obiektu.

Obie sale zostały zaprojektowane jako prostopadłościenne bryły o podwójnych ścianach i suficie, z możliwością kształtowania parametrów akustycznych, w tym długości pogłosu wybrzmiewania dźwięku. Sale na całej wysokości oddzielone są od siebie przestrzenią zaplecza dla muzyków i techników, która ukształtowana jest w formie studni doświetlonej od góry świetlikami połaciowym. W przestrzeni tej przebiegają również główne pionowe instalacyjne (wentylacja, klimatyzacja, instalacje elektryczne) rozchodzące się na dwie strony – salę dużą i salę małą

Proponowane materiały wykończeniowe.

Elewacja budynku zewnętrznego zaprojektowana w systemie strukturalnej fasady szklanej z profilami konstrukcyjnymi umieszczonymi od wnętrza budynku, tak aby wzmocnić efekt pełnego przeszklenia tj. od poziomu posadzki do poziomu dachowej płyty gzymsowej. Na pełnym obwodzie wokół budynku został zainstalowany system relingów poprowadzonych w poziomie płyty gzymsowej i w poziomie posadzki postumentu, w specjalnie wykonanej szczelinie. System ten umożliwia zainstalowanie specjalnej „tkaniny” z metali nierdzewnych, która jak kurtyna lub zasłona może w zależności od potrzeb chwili lub koncepcji plastycznej kreować klimat elewacji.

Elewacja budynku wewnętrznego wykończona czarnym łupkiem mocowanym do żelbetowych ścian w systemie wentylowanym ma stworzyć efekt olbrzymiej bryły węgla wyłaniającej się z poziomu posadzki.

wyłożona jest wielkoformatowymi płytami z jasnoszarego granitu, miejscami polerowanego, a miejscami o powierzchni szorstkiej uzyskanej przez płomieniowanie.

Wnętrze sali koncertowej. Estradę zaprojektowano w postaci płaskiego podestu o gabarytach zgodnych z programem. W tylnej części estrady umieszczono praktykable dla chóru. Estrada została otoczona rzędami siedzeń umieszczonymi na zróżnicowanej wysokości, tak aby widzowie znajdujący się za chórem siedzieli ponad głowami wykonawców. Estrada oraz ściana za chórem wykończone są szlachetnym drewnem (parkietem i boazerią). Widownia została rozplanowana na paru poziomach, a poszczególne sektory oddzielone są przejściami o odpowiedniej szerokości. Posadzka sali z sektorami siedzeń ma wyraźny skłon, który został pokazany na zewnątrz w przechyleniu czarnej bryły. Dwa poziomy balkonów otaczają wnętrze sali, powtarzając dynamiczny efekt przechylenia całego budynku. W ścianach bocznych sali zostały zaprojektowane uchylne moduły akustyczne, o warstwowej konstrukcji, których otwarcie powiększa kubaturę o boczne przestrzenie zawarte pomiędzy podwójnymi ścianami sali. Wykończenie ścian bocznych tkaniną o ciemnym kolorze zharmonizowanym z wykładziną dywanową stanowi kontrastowe tło dla białych brył podwójnych balkonów i jasnych foteli. Zewnętrzna tkanina nadająca zwiewny i zmienny charakter elewacji jest zapowiedzią skondensowanego klimatu panującego wewnątrz sali koncertowej, uzyskanego poprzez plastyczne udrapowanie tkaniny na jej ścianach.

Sufit sali tworzy przestrzenna kompozycja paneli akustycznych o zmiennym nachyleniu, wykończonych fornirem ze szlachetnego drewna oraz rozbudowany system oświetlenia składający się ze zróżnicowanych zespołów profesjonalnych opraw teatralnych i estradowych.

Konstrukcja obiektu

Gabaryty obiektu wymagają podzielenia konstrukcji na segmenty dylatacyjne, co będzie przedmiotem kolejnej fazy projektu. Kubatura budynku zewnętrznego i wewnętrznego zostanie podzielona w miejscu styku małej i dużej sali z zapleczem. Zostanie w ten sposób wyodrębniony rdzeń centralny, w którym znajdzie rozprawdzenie wszystkie wewnętrzne instalacje. Pod centralnym rdzeniem na poziomie „-2” zaprojektowano przestrzeń techniczną, w której znajdzie miejsce wyizolowana komora wentylatorowni i innych urządzeń technicznych niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania obiektu.

Postument budynku został skonstruowany w technologii monolitycznej żelbetowej (płyta fundamentowa, konstrukcja słupowo – ryglowa i płyta na poziomie „0”. Ściany zewnętrzne i konstrukcyjne wewnętrzne oraz biegi schodów żelbetowe.

Budynek wewnętrzny jest sztywnym ustrojem żelbetowym o podwójnych skorupach ścian sal koncertowych i skrzyniowej konstrukcji żelbetowej dachów, co w optymalny sposób wyizoluje wnętrza sal od świata zewnętrznego.

Budynek zewnętrzny, stanowiący „opakowanie” dla budynku wewnętrznego ma konstrukcję mieszaną słupowo – płytową. Płyta stropodachu otaczająca bryłę budynku wewnętrznego jest zintegrowana z jego ścianami podłużnymi za pomocą wspornikowych belek – konsoli. Pozwala to na uzyskanie szczeliny biegnącej po obwodzie budynku, pomiędzy ścianą a płytą stropodachu. Szczelina zostanie przeszklona liniowym świetlikiem, który pozwoli wydobyć światło fakturę czarnego kamienia. Dodatkowymi podporami i usztywnieniem stropodachu budynku zewnętrznego są dwie narożne klatki schodowe zaprojektowane w technologii żelbetowej oraz wielopoziomowy układ podestów i estakad umożliwiających ewakuację z wyższych poziomów widowni i balkonów.

Instalacje

- Obiekt został pomyślany jako budynek inteligentny, z centralnie sterowanym systemem zapewniającym wymagane parametry: powietrza (temperatura, wilgotność, ilość wymian powietrza), oświetlenia oraz monitorowanie systemów przeciwpożarowych.
- Główne centrale klimatyzacyjne umieszczone zostały na poziomie -2 w specjalnie wyizolowanej komorze. Ciągi klimatyzacji, wentylacji i instalacji elektrycznych zostały rozprawdzone pionami w przestrzeni zaplecza znajdującego się między salami koncertowymi, która pełni funkcję centralnego, zbiorczego szachu rozprawdającego wszystkie media do poszczególnych części obiektu.
- Sale koncertowe i studio nagrań zostaną dodatkowo wyposażone w systemy sterowania parametrami akustycznymi i elektroakustycznymi.
- W obiekcie zostanie zastosowana zaawansowana technologia wentylacji pożarowej, z nadmuchem do wybranych ewakuacyjnych klatek schodowych (instalacja nadciśnienia) oraz instalacja oddymiania w wyznaczonych strefach obiektu.